

عنوان مقاله:

بررسی روش های معاملاتی تجارت متقابل در ایران و تجارت بین الملل

محل انتشار:

سومین همایش بسترهای فساد مالی و اداری در نظام حقوقی ایران با رویکرد اصلاح و توسعه نظام حقوقی (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

راضیه عقیلی مهر - کارشناسی ارشد حقوق خصوصی دانشگاه آزاد اسلامی واحد میبد

حسن رحیم زاده میبدی - عضو هیات علمی گروه حقوق خصوصی دانشگاه آزاد اسلامی واحد میبد

خلاصه مقاله:

تجارت متقابل مجموعه ای از روش های تجاری است که در آن صادرکننده یا وارد کننده تعهد می نماید در ازای کالا یا خدمات صادره به کشور خریدار یا وارده از کشور فروشنده، کالا یا خدماتی را به ارزش کل معامله یا بخشی از آن خریداری یا صادر نمایند. انگیزه ی دست یافتن به تجارت متقابل به عوامل اقتصادی، سیاسی و اضطرار پیوند خورده است به نوعی که تزریق این روش تجاری بر بدنه ی نظام اقتصادی اغلب کشورها ضروری به نظر می رسد. کشور ایران نیز از این ضرورت مبرا نماند و استقبال این کشور نیز از این پدیده ی مهم تجاری به دلیل توجه بیشتر در بخش صنایع بالادستی نفت و گاز بود. چرا که با توجه به محدودیت های قانون اساسی ایران بعد از انقلاب 57 تنها راه حل سرمایه گذاری خارجی در ایران بهره مندی از یکی از انواع روش های تجارت متقابل با عنوان بیع متقابل بوده است. اهمیت بررسی این روش های معاملاتی از آنجا نشات می گیرد که تجارت متقابل با استقبال کشورهای اروپایی جهت بهبود وضع اقتصادی کشورشان بعد از جنگ جهانی اول روبرو شد. مشابه فشارهای اقتصادی که موجب روی آوردن کشورهای اروپای شرقی به تجارت متقابل شد در مورد کشورهای در حال توسعه نیز صادق بوده است، زیرا این کشورها غالبا با محدودیت منابع ارزی برای مدرنیزه کردن صنایع خود مواجه بوده اند. در کشور ایران نیز کاربرد بیع متقابل به عنوان یکی از روش های معاملات تجارت متقابل در گسترش صنایع بالادستی نفت و گاز بیشتر بوده و زمینه ی توسعه و انتقال دانش را فراهم نموده است و بهره گیری از دیگر روش های تجارت متقابل با توجه به ویژگی ها و کارکردشان و همچنین محدودیت های ناشی از قوانین داخلی کمتر مورد استفاده قرار گرفته است. این در حالی است که کاربرد سایر روش های معاملاتی تجارت متقابل بسیار می تواند در جذب فناوری خارجی و ایجاد همکاری های صنعتی و تولیدی بسیار موثر باشد. در مقایسه روش های تجارت متقابل با یکدیگر معاملات تهاتری (ساده) پیچیدگی کمتری دارند و ماهیتا ساده می باشند. این نوع معاملات اصولا به عنوان یک روش تجارت متعارف محسوب نمی شود و محدود به معاملات کم اهمیت است. برخلاف معاملات تهاتری که ارزش هر طرف مبادله تقریبا با طرف دیگر برابر است در خرید متقابل ارزش این دو قرارداد الزاما برابر نیستند. همچنین به نظر شباهت های زیادی را می توان میان قراردادهای خرید متقابل و قراردادهای بای بک تصور کرد که به طور مفصل در متن مقاله عنوان شده است. این مقاله به بیان تعریف و کارکرد تجارت متقابل به عنوان یک پدیده ی مهم در تجارت بین الملل پرداخته است که با توجه به گستردگی و توسعه ی روزافزون روابط تجاری بین المللی، معرفی انواع روش های تجارت متقابل؛ شامل معاملات تهاتری، خرید متقابل، قراردادهای آفست و بیع متقابل(بای بک) و بیان ویژگی ها و کارکرد این معاملات ضرورتی اجتناب ناپذیر در تبیین این بحث است.

کلمات کلیدی:

تجارت متقابل، معاملات تهاتری، خرید متقابل، بیع متقابل، معاملات آفست

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/641262>

